CONCURSUL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR DECLARATE VACANTE/REZERVATE ÎN UNITĂŢILE DE ÎNVĂŢĂMÂNT PREUNIVERSITAR

12 iulie 2017

LIMBA ȘI LITERATURA MAGHIARĂ MATERNĂ

BAREM DE EVALUARE

Varianta 3

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 4 ore**

SUBIECTUL I 30 de puncte

1a. Mit jelent a romantika? Válaszában értelmezze Radnóti Miklós nézetét és külön az általa (érvként) szembesített idézeteket! 10 pont

Az itt elvárt romantika-definíciókból nem hiányozhat az irodalomtörténeti és a stílustörténeti érv. Radnóti Miklós romantika-értelmezése alkotáslélektani (hősiség-küzdelem), és formatörténeti alapú (szokatlan formák választása, nehéz megoldások keresése). Az első idézet szerzőjét nem adja meg, véleményével vitába száll, nem fogadja el a szemlélődő magatartást Berzsenyire érvényesnek, az irodalomtörténész Horváth János a létrehozott formát mint gazdagodást, a költő (Babits) forma és érzelmek (költői beállítódás) törékeny egyensúlyát értelmezi (8 pont), színvonalas érvelés (2 pont).

1b. Hogyan kapcsolható Radnóti Miklós költői hitvallása e Berzsenyi-olvasathoz? 5 pont

Radnóti modern klasszicizmusa a nem csak magyar hagyományú kötött formák keresését, ellensúlyozó alkalmazását jelenti: például eclogái, hexameteres versei, kötött formájú műfordításai (4 pont), a megfogalmazás színvonala itt 1 pontot ér.

1c. Értelmezze Radnóti Miklós Kölcseyvel kapcsolatos fenti megállapítását! 5 pont

Aki tudja, hogy Kölcsey Ferenc elmarasztaló kritikát tett közzé Berzsenyiről, amelyben dagályosnak nevezte egyes megoldásait és ezt választékosan fogalmazza meg, kapjon 5 pontot.

2. Ahhoz, hogy kontextusba helyezzük a Radnóti írását, alkosson 5-6 mondatnyi összefüggő szöveget *Magyar költészet – időmértékes* verselésben címmel ! 10 pont

Itt szükség van a Magyar költészet klasszicizáló vonulatának ismeretére - Baróti Szabó Dávid, Kazinczy Ferenc, Vörösmarty Mihály, a nyugatos költők- (5 pont); pontokat jelent az idézés (egy-két pontosan idézett verssor - 2 pont) és az összefüggő, választékos megfogalmazás (3 pont).

SUBIECTUL al II-lea 30 de puncte

1. A magyar toldalékok osztályozása 5 pont
A magyar toldalékok osztályozása: derivációs morfémák (képzők: névszó- és igeképzők), inflexiós morfémák: jelek (névszójelek: többesjel, a középfok és felsőfok jele, birtoktöbbesítő jel, birtokjel, kiemelő jel; igejelek: módjelek, időjelek) és ragok (tárgyrag, határozóragok, birtokos személyrag, igei személyrag)

2. Adott a következő összetett mondat:
A jó, megbízható, komoly orvosokat kerültem,[1]| bosszantott,[2]| hogy **nem hajlandók beugrani „érdekes" vagy inkább fantasztikus feltevéseim tárgyalásába**,[3]| azok társaságát kerestem,[4]| akikkel lehetett kalandos biológiai témákról beszélni,[5]| belementek az én lóugrásszerű ligikámba:[6]| hiúságomnak hízelgett,[7]| hogy jobban érdekelje őket az ember,[8]| mint a páciens.[9]|

2a. Tegyék ki a hiányzó írásjeleket! 2 pont
Összesen 9 vessző, 1 kettőspont (de lehet vessző is) és egy mondatvégi pont. Minden rosszul kitett vagy ki nem tett írásjelért 0,15 pont **levonás** jár.

2b. Karikázza be a kötőszavakat, keretezze be az utalószavakat! 2 pont
Összesen 5 kötőszó (hogy, vagy, akikkel, hogy, mint – vigyázat, mert nemcsak mondatokat összekötő kötőszók vannak!) van és 1 utalószó (azok). Minden ki nem jelölt vagy tévesen kijelölt kötőszóért és utalószóért 0,3 pont **levonás** jár.

2c. Tagolja az összetett mondatot tagmondatokra! 2 pont
Összesen 9 tagmondat. Minden tévesen kijelölt tagmondatért 0,2 pont **levonás** jár.

2d. Ábrázolja az összetett mondat szerkezetét (pontosan határozza meg a mellékmondatok fajtáját)! 4 pont
9 tagmondat és 9 kapcsolat jelölését várjuk. Minden helytelen tagmondat-minősítés, valamint minden helytelenül bejelölt kapcsolat esetén 0,2 pont **levonás** jár. Mindenre adunk részpontokat!
1-es, 2-es, 4-es, 7-es – főmondatok; a 2-es és 1-es között magyarázó (okadó) mellérendelő viszony van, az 1-es és 4-es között kapcsolatos a viszony, a 4-es és a 7-es között kapcsolatos a viszony.
A 2-es alárendeltje: 3-as, amely alanyi mellékmondat.
A 4-es mondat alárendeltjei az 5-ös és a 6-os, mindkettő birtokos jelzői mellékmondat, és az 5-ös és a 6-os között kapcsolatos viszony van.
A 7-es mondat alárendeltje a 8-as, amely alanyi mellékmondat, és a 9-es a 8-as hasonlító határozói alárendeltje

2e. A félkövérrel kijelölt tagmondatot elemezze egyszerű mondatként, ábrázolja szerkezetét! 3 pont
Összesen 6 mondatrész, 6 kapcsolat. Minden jó megoldás 0,25.
nem hajlandó = névszói Á, a mondat fő része
beugrani = állandóH, az Á alárendeltje
tárgyalásába = állandóH, a beugrani alárendeltje
feltevéseim = birtJ, a tárgyalásába alárendeltje

érdekes = minJ, a birtJ alárendeltje
fantasztikus = minJ, a birtJ alárendeltje
a két minJ között választó viszony van

2f. Határozza meg a következő szavak szófaját: hajlandók, beugrani, nem, azok, lóugrásszerű, őket 3 pont
hajlandók = beálló melléknévi igenév
beugrani = főnévi igenév
nem = tagaszó
azok = mutató névmás (főnévi szerepű)
lóugrásszerű = melléknév
őket = személyes névmás (főnévi szerepű)
Minden jó megoldás 0,5 pont

2g. Elemezze alaktanilag a következő szóalakokat: megbízható, lóugrásszerű, bosszantott 3 pont
megbízható = meg (igekötő) – bíz (egyalakú igető) – hat (ható képző) – ó (a folyamatos melléknévi igenév képzője)
lóugrásszerű = ló (többalakú névszótő) – ugr- (többalakú igető) – ás (névszóK) – szerű (képzőszerű utótag)
bosszantott = bosszant (egyalakú igető) – (o)tt (a múlt idő jele)
Összesen 10 szóelem, minden helyes megoldásért 0,3 pont jár.

Logikus gondolatmenet, nyelvhelyesség, helyesírás 6 pont
Logikus gondolatmenet, helyes nyelv- és fogalomhasználat, kifogástalan helyesírás 6 pont, helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalom- és nyelvhasználat, két-három helyesírási hiba 4 pont, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat, két-három helyesírási hiba 3 pont, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat, gyenge helyesírás 1 pont.

SUBIECTUL al III-lea 30 de puncte

1. A Ráhangolódás – Jelentésteremtés – Reflektálás hármas modelljének alkalmazása - 3X1 pont=3 pont; **3pont**

2. Egy-egy tanulóközpontú módszer megnevezése a Ráhangolódás – Jelentésteremtés – Reflektálás mozzanataiban, melyek által a megadott tantervi kompetenciákat fejleszti – 3X2 pont=6 pont; A választás indoklása - 3X2 pont=6 pont; **12 pont**

3. Egy-egy didaktikai eszköz megnevezése az alkalmazott módszerekhez – 3X1 pont=3 pont; három szervezési forma megnevezése – 3X1 pont=3 pont; **6 pont**

4. Három alternatív értékelési forma megnevezése– 3X1 pont=3 pont;
(pl. **folyamatos megfigyelés:** a tanulók órán tanúsított érdeklődését, aktivitását, a közösségbe való beilleszkedését, a konstruktív magatartásformák kialakulását a folyamatos megfigyelés során mérhetjük fel. A tanuló magatartásának rendszeres megfigyelése a tanítási-tanulási folyamatban a következő eszközök révén történhet: a) folyamatos megfigyelési lap; b) rangskála; c) ellenőrzési lista; d) pszichopedagógiai jellemzési lap. Ezek az eszközök

lehetővé teszik mind a folyamat értékelését, mind a tanulás „termékeinek” értékelését. A megfigyelést gyakran szóbeli minősítés követi a tanulók tevékenységéről, válaszairól;

projekt: Lehetővé teszi a tanulás komplexebb, árnyaltabb minősítését, valamint a tanulók egyéni képességének felfedezését. Erősen motiválja a tanulókat, annak ellenére, hogy sok munkát igényel, még iskolán kívüli tevékenységeket is. Magasrendű ismereteket és képességeket mér fel: Tudományos kutatási módszerek alkalmazása: könyvészeti anyag összeggyűjtése és felhasználása, laboratóriumi eszközök használata, szótár–, lexikonhasználat. Eredeti megoldási ötletek találása. Az anyag elrendezése, rendszerezése. Következtetések bemutatatása;

portfólió/tárca: a tanár a portfólióban elhelyezett tanulói munkák révén sokoldalúbb *szummatív értékelést* valósíthat meg. Általában három portfóliótípust szoktak elkülöníteni (Falus – Kimmel 2003. 14−16): *Munkaportfólió* – segítségével a tanár és a tanuló részletesen megvitathatja a tanuló előrehaladását egy adott tárgyból. A munkaportfólió a tanuló összes munkáját tartalmazza, melyet a tanulási folyamat során készített. *Bemutató portfólió* – a munkaportfólióból a bemutató portfólióba a tanuló csak az általa legsikeresebbeknek ítélt munkáit helyezi át. Ahhoz, hogy megfelelő értékítélettel rendelkezzen, tudnia kell a portfólió értékelésének pontos szempontrendszerét. *Értékelési portfólió* – ezt a portfóliót a tanár magánál tartja, hogy év végén a tanuló teljesítményét eszerint osztályozza. A hagyományos osztályozással szemben ez az alternatív értékelési módszer segít abban, hogy a tanuló éves munkáját minősíthessük és ne csak pillanatnyi teljesítményét (mint egy felelés, vagy egy dolgozat során);

invesztigáció: Ez az értékelési mód főként a tudományok tantárgynál alkalmazható, mivel hasznosítja az intuíciót. Az invesztigáció <u>értékelése</u>: holisztikus, a következő szempontok alapján: Megoldási stratégia milyensége; Az ismeretek alkalmazási szintje; A rögzített adatok pontossága; A megfigyelések és eredmények bemutatásának milyensége; Létrehozott „termékek”; A tanuló feladattal szembeni magatartása; - a három értékelési forma rövid ismertetése – 3X2=6 pont; *(Stark Gabriella – Szabó-Thalmeiner Noémi 2002: A pedagógiai értékelés elmélete – tanulmányi útmutató a Tanítóképző Főiskolák számára, kézirat.)*

9 pont